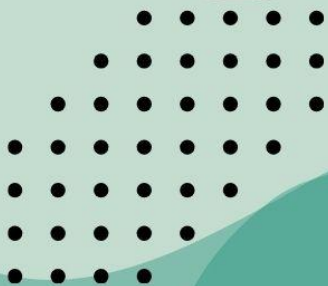

กรอบการพัฒนากาเกษตรเชิงพื้นที่

ตามพรุไทย

อำเภอบ้านตาขุน ปี 2569

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาทางการเกษตรประจำตำบลพรุไทย เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่ ร่วมกับการวิเคราะห์กลุ่มองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย แนวทางในการพัฒนาด้านการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยสถานการณ์ทั่วไป

ข้อมูลทางการเกษตรในมิติต่าง เพื่อนำจัดทำเป็นแผนในการที่จะดำเนินการพัฒนาทางการเกษตรในระดับตำบล

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตร เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นแผนพัฒนาทางการเกษตรในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๔
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๕
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๗
๓.๑ ฤดูกาล	๗
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๗
๔. เส้นทางคมนาคม	๗
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๗
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๘
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๘
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๘
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๘
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๐
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๑

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๑
๑.๑ เกษตรกร	๑๑
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๑๗
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลพรุไทย	๑๗
ชนิดพืช ปาล์มน้ำมัน	๑๗
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๑๗
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๗
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๑๗
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๑๙
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๑๙
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๐
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๐
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๒๑
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลเขาวง	๒๒
ชนิดพืช ยางพารา	๒๒
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๒
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๓
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๓
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๔
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๒๕
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๕
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๖
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๒๖
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๐
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๒
๒	แสดงสรุปรูปเขตการปกครอง	๒
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๓
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๗
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๗
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๘
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๙
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๙
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๙
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๐
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๐
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๑
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๑
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๒
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๒
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๒
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๒
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๔
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๔
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๔
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๕
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๑๕
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๕
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๑๕
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๑๖
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๑๗
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๑๘
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน	๑๙
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม	๑๙
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๒๐
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๒๑
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๑
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าปาล์มน้ำมัน ตำบลเขาวง	๒๒
๓๖	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา	๒๒
๓๗	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตยางพารา	๒๓
๓๘	แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๕
๓๙	แสดงต้นทุนการผลิต	๒๖
๔๐	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๒๗
๔๑	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๗
๔๒	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้ายางพารา ตำบลเขาวง	๒๘
๔๓	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๐
๔๔	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๑

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๒
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๓
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๖
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๐
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๑๗
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง)	๑๘
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม	๑๘
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน	๑๙
๑๐	แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน	๒๐
๑๑	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา	๒๓
๑๒	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา(พื้นที่ปลูกจริง)	๒๓
๑๓	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๔
๑๔	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา	๒๔
๑๕	แสดงวิธีการตลาดยางพารา	๒๕

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๙ หมู่บ้าน ได้แก่

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลพรุไทย อำเภอ.บ้านตาขุน จังหวัด.สุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อผู้นำ
๑	บ้านหาดคั่น	นายธนพนธ์ ทองสัมฤทธิ์
๒	บ้านบนทุ่ง	นายวิทยา ไชยนาเคนทร์
๓	บ้านทิวสุข	นายพงศา พรหมทอง
๔	บ้านบางเนา	นายธนดล ทองสัมฤทธิ์
๕	บ้านวัดพุดศรี	นายสถาพร รักกะเปา
๖	บ้านท่าพรุไทย	น.ส.ณิชาภัทร มะลิวัลย์
๗	บ้านคลองพิบูล	นายสัญญาทิญา เพ็ชรศรี
๘	บ้านเขี้ยวหวาน	นายณรงค์ชัย ชุมเชื้อ
๙	บ้านควนทอง	นายวัชรินทร์ วัฒนชัย

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลพรุไทย อำเภอ.บ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลพรุไทย อำเภอ.บ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

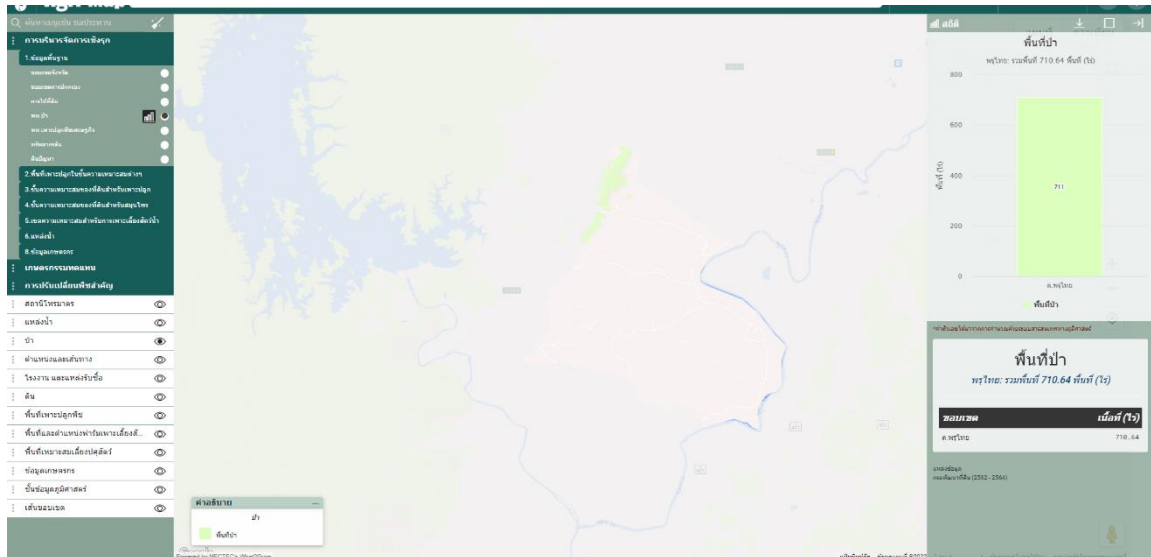
(ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร ฝ่ายทะเบียนและบัตร ที่ว่าการอำเภอ.บ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๗)

หมู่ที่	จำนวนบ้าน(ครัวเรือน)
๑	๑๑๔
๒	๒๐๕
๓	๑๔๖
๔	๔๘
๕	๗๔
๖	๑๒๕
๗	๑๓๗
๘	๘๗
๙	๑๖๔
รวม	๑,๑๐๐

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ ตำบลพรุไทย อำเภอบ้านตาขุน มีสภาพส่วนใหญ่พื้นที่เป็นทางการเกษตร และมีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๗๑๐.๖๔ ไร่ (ภาพที่ ๒)

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลพรุไทย อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลพรุไทย

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลพรุไทย

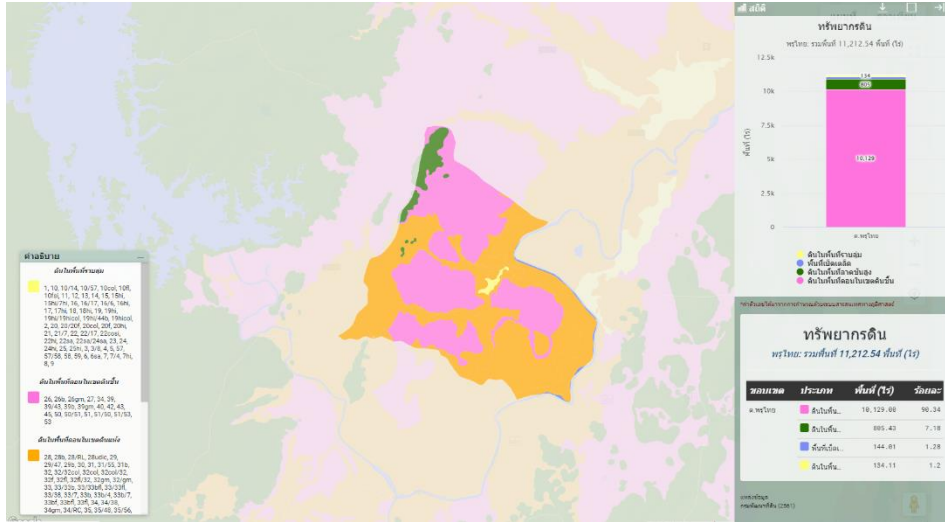
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
พรุไทย	๒๕๙,๓๙๔	๗๑๐.๖๔	๐.๒๑
รวม	๒๕๙,๓๙๔	๗๑๐.๖๔	๐.๒๑

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ..๒๕๖๖

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

โดยส่วนใหญ่พื้นที่เป็น ดินดอนในเขตดิบแห้ง มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นจะเป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน ซึ่งจะอยู่บริเวณหมู่ที่ ๗ ซึ่งมีลักษณะเป็นพื้นที่ติดกับภูเขาหินปูน

แผนที่แสดงความลาดชันของตำบลพรุไทย อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

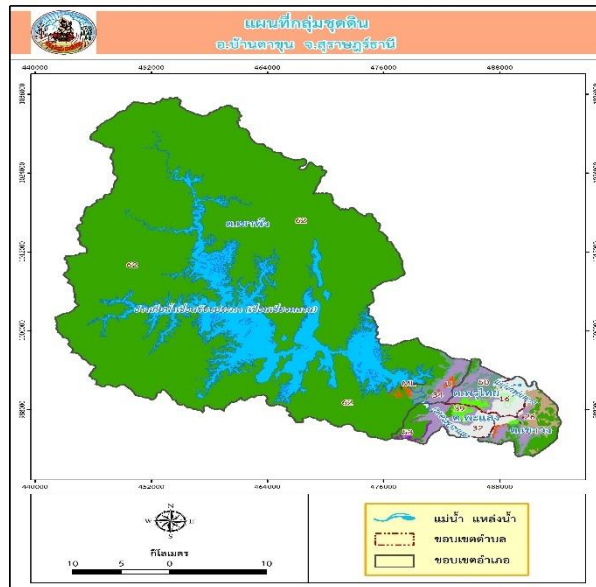

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันตำบลพรุไทย อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลพรุไทย มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๔ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖, ๒๖B, ๒๖C ๕๐B/๕๐B ๓๔B/๔๕B ๓๔B/๕๐B ๓๔C/๔๕C

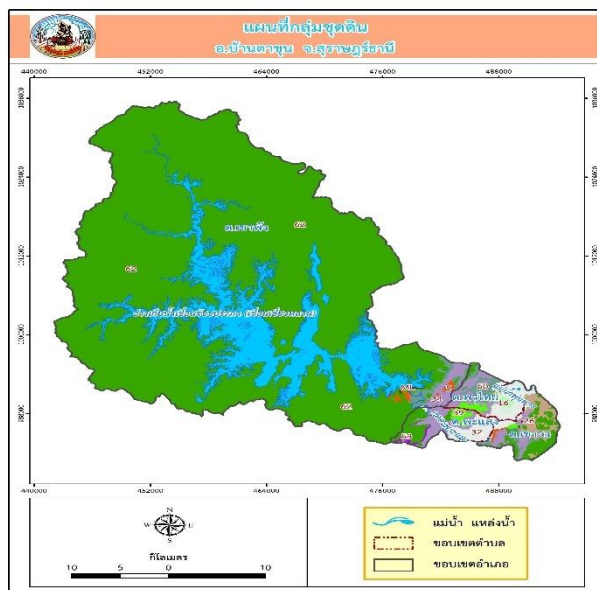

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลพรุไทย (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลพรุไทย มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๔ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖, ๒๖B, ๒๖C ๕๐B/๕๑B ๓๔B/๔๕B ๓๔B/๕๐B ๓๔C/๔๕C

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลพรุไทย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๖)

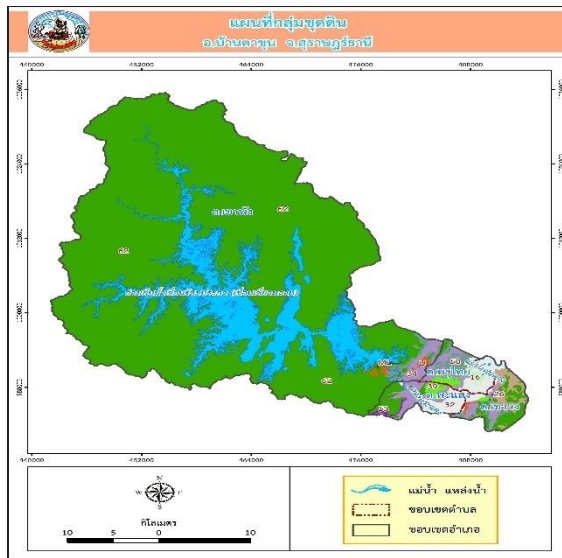
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชุดดินที่	ข้อเสนอแนะในการจัดการ
๑.	๒๖, ๒๖B, ๒๖C ๕๐B/๕๑B ๓๔B/๔๕B ๓๔B/๕๐B ๓๔C/๔๕C	เนื่องจากแต่เดิมมีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการปลูกพืชแต่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงดิน ด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมี นอกนั้นควรมีการชลประทานในช่วงฝนทิ้งช่วง เป็นเวลานานและส่งเสริมการปลูกพืชคลุมดินเพื่อรักษาความชื้นและป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
๒.	๓๔/๓๔B	ดินปนทราย จึงต้องมีการอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปลูกพืชคลุมดิน พื้นที่ลาดชัน ควรมีการทำกั้นดิน ลดการชะล้างพังทลายของดิน
๓.	๔/B	ดินเป็นทรายจัด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การอุ้มน้ำของดินต่ำมาก ต้องมีการปรับปรุงบำรุงดินให้มีอินทรีย์วัตถุมากขึ้นด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมี ปลูกพืชคลุมดิน เพื่อลดการพังทลายและการชะล้างหน้าดิน

๔.	๕๑D/๕๐D ๖๒	พื้นที่ดินมีสภาพลาดชันสูงมาก ยากแก่การดูแลรักษา ควรจะปล่อยให้เป็นป่าธรรมชาติเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร หน้ที่ดินตื้นมาก ยากแก่การปลูกชะล้างพังทลาย ควรปล่อยให้เป็นป่าเพื่อคลุมหน้าดิน
----	---------------	---

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๗

กราฟแสดงกลุ่มชุดดินอำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น ๒ ฤดู คือ

๑. ฤดูฝน เริ่มต้นประมาณปลายเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนธันวาคม บางที่อาจเกิดฝนทิ้งช่วง ประมาณเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกันยายน

๒. ฤดูแล้ง เริ่มต้นประมาณเดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน และบางที่อาจเร็วหรือช้ากว่านี้

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ตำบลพรุไทย มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑,๖๐๐-๑,๙๐๐ มิลลิเมตร/ปี ตกชุกในช่วงเดือน ตุลาคม - พฤศจิกายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน พฤศจิกายน โดยมีปริมาณ ๑,๓๐๓ มิลลิเมตร

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		/	/	/	/							
ฤดูฝน						/	/	/	/			
ฤดูหนาว	/									/	/	/

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๘	๒,๔๐๐	๒๐๐	๑๗๐	พ.ย.	๓๓-๓๔	๒๓-๒๔	๒๗-๒๘
๒๕๖๗	๒,๓๐๐	๑๙๐	๑๖๕	พ.ย.	๓๓-๓๔	๒๓-๒๔	๒๗-๒๘
๒๕๖๖	๒,๕๐๐	๒๑๐	๑๗๕	พ.ย.	๓๓-๓๔	๒๓-๒๔	๒๗-๒๘
๒๕๖๕	๒,๔๕๐	๒๐๕	๑๗๒	พ.ย.	๓๓-๓๔	๒๓-๒๔	๒๗-๒๘
๒๕๖๔	๒,๕๐๐	๒๑๐	๑๗๕	พ.ย.	๓๓-๓๔	๒๓-๒๔	๒๗-๒๘

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ. ๒๕๖๘

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคม มีถนนสายสำคัญที่ใช้ในการสัญจรไปมา ประกอบด้วย

- ถนนสายตาขุน - คลองพิบูล เป็นถนนลาดยางของหน่วยงาน รพช. หมายเลข ๒๐๑๘ ระยะทางช่วงผ่านตำบลพรุไทย ประมาณ ๘ กิโลเมตร

- ถนนสายท่าขนอน - เขาพัง เป็นถนนลาดยางของหน่วยงาน รพช. ระยะทางช่วงผ่านตำบลพรุไทย ประมาณ ๗ กิโลเมตร

- ถนนสายบ้านพรุศรี - บ้านบนทุ่ง เป็นถนนลาดยางของหน่วยงาน รพช. ระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร

- ถนนสายทิวสุข เป็นถนนลาดยางและลูกรัง ของหน่วยงาน รพช. ระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร
อำเภอบ้านตาขุน มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางบ้านตาขุน- เขื่อนรัชชประภา เป็นเส้นทาง
ในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมี
รายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๗)

ทางรถไฟ ไม่มีสถานีและไม่มีสายรถไฟผ่านพื้นที่ตำบลพรุไทย
ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ
สถานีขนส่งผู้โดยสาร สุราษฎร์-เขื่อนรัชชประภา

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่าง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่มา <https://www.thai-tour.com/map/๒๕๖๖>

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลพรุไทย เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

มีคลองพุมดวงไหลผ่านตั้งแต่หมู่ที่ ๑,๓,๔,๕,๖,และหมู่ที่ ๗

๑. คลองพุมดวง เกิดจากการรวมตัวของลำน้ำหลายสาย เช่น คลองศก รวมกับคลองแสง
บริเวณบ้านปากน้ำจากทิศเหนือขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญที่สุดขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความกว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๕๐,๐๐๐ เมตร ลึกเฉลี่ย ๕ เมตร ใช้ประโยชน์ด้านการประมง
คมนาคม หมู่บ้านที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๓ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๑, หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๕)

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

ไม่มีโครงการชลประทานในพื้นที่ตำบลพรุไทย

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ.๒๕๖๙

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	พรุไทย	๒	๒			๒	๒

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี, พ.ศ.๒๕๖๙

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

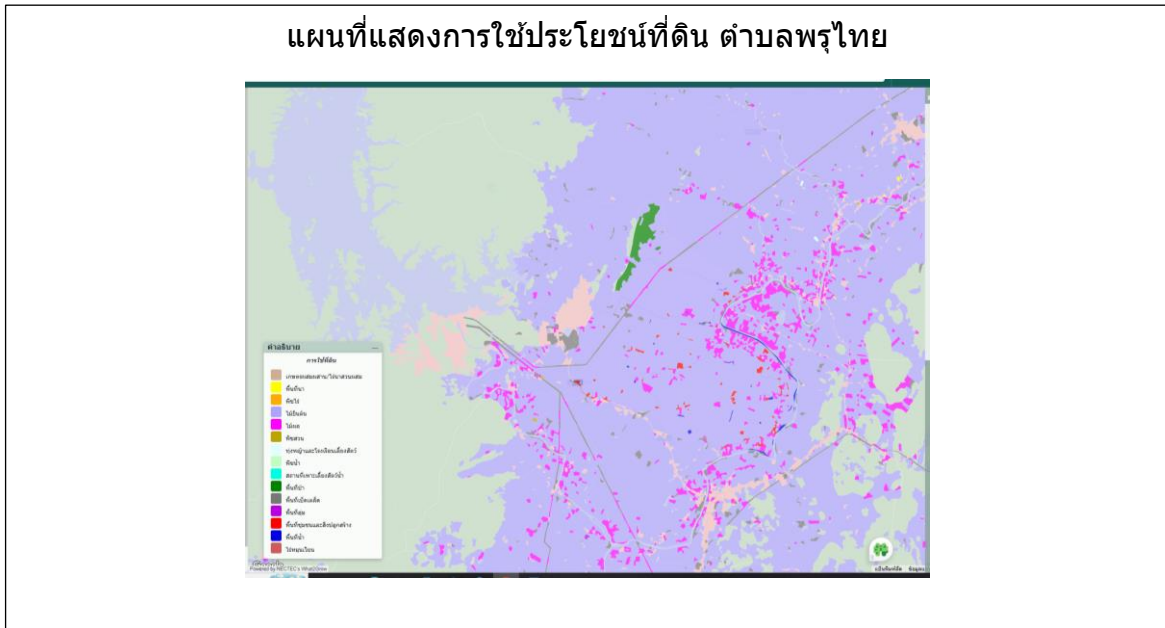
ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	พรุไทย	๘		๘

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลพรุไทย

ตารางที่ ๑๐ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๗๑๐.๖๔	๓.๐๕
พืชไร่	-	-
ไม้ยืนต้น	๒๐๕๘๗.๑๐	๘๘.๒๓
ไม้ผล	๑๑๖๓.๐๒	๔.๙๘
พืชสวน	-	-
พื้นที่นา	-	-
พืชน้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	-	-
พื้นที่ลุ่ม	-	-
พื้นที่น้ำ	๒๒๓.๒๘	๐.๙๖
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๓๘๑.๕๓	๑.๖๔
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๖๖.๗๖	๑.๑๔

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลพรุไทย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลพรุไทย อำเภอบ้านตาขุน ปี ๒๕๖๗

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
พรุไทย	๑๕๓๔๙	-	-	-	๖๘๕๑	๑๒๐๐	๑๑๗	๑๑๐๐	๑๕,๓๔๙,๗๗

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๙)

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
พรุไทย	๑๐	๒	-	-	๔	๕๐๐๐			

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบ้านตาขุน,พ.ศ.๒๕๖๙

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์-.....แห่ง คือ-.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน-.....แห่ง คือ.....-.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....๒.....จำนวน คือ ฟาร์มไก่
ชื่อฟาร์มประทุมฟาร์ม ที่ตั้ง ม.๒ ตำบลพรุไทย
ชื่อฟาร์ม วัฒนชัยฟาร์ม ที่ตั้ง ม.๙ ตำบลพรุไทย

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ(ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
พรุไทย	๑				๑ บ่อ		

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอบ้านตาขุน,พ.ศ.๒๕๖๙

๒.สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ขมื่นชั้นอำเภอบ้านตาขุน ถือว่าเป็นขมื่นชั้นที่มีसानเคอคูมินอยสูงที่สุดในโลก จากการตรวจวิเคราะห์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในปี ๒๕๔๘ พบว่ามีสารเคอคูมินอยสูงถึง ๒๑.๗ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นสารสีเหลืองส้ม ในแต่ละพื้นที่ที่ปลูกจะมีปริมาณสารดังกล่าวแตกต่างกันออกไป เป็นสารต้านอนุมูลอิสระที่ดี พบว่ามีฤทธิ์แก้อาการท้องอืด จุกเสียดแน่นท้อง มีคุณสมบัติในการรักษาแผล แก้อาการคัน และ แผลพุพอง ป้องกันการเกิดมะเร็ง มีฤทธิ์ในการลดระดับคอเลสเตอรอล มีฤทธิ์ในการฆ่าเชื้อรา และมีฤทธิ์ต้านการอักเสบ โดยมีประวัติการปลูกขมื่นชั้นในมาแต่โบราณ ตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ประกาศ เรื่องการขึ้นทะเบียนขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เป็น ขมื่นชั้นสุราษฎร์ธานี คำขอเลขที่ ๖๒๑๐๐๒๒๑ ทะเบียนเลขที่ สข ๖๕๑๐๐๑๙๒ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นขอขึ้นทะเบียน เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งขณะนี้ได้อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ขมื่นชั้นสุราษฎร์ธานี

ตำบลพรุไทย วิสาหกิจชุมชนอ่อมทรัพย์แม่บ้านบ้านควนทอง ม.๙ ต.พรุไทย ผลิตภัณฑ์เครื่องแกง

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) คริวเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนคริวเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	คริวเรือนทั้งหมด	คริวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	พรุไทย	๓,๒๗๐	๘๑๕	๒,๕๑๕	๒,๕๘๕	๕,๑๐๐

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอบ้านตาขุน,พ.ศ.๒๕๖๙

๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๙๔	๒๓.๘๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๒๓๙	๒๙.๓๓
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๓๔	๒๘.๗๑
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๑๐	๑๓.๕๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๓๕	๔.๒๙
๑๘ - ๒๕ ปี	๓	๐.๓๗
รวม	๘๑๕	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๗๕๗	๙๒.๘๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๕๘	๗.๑๒
รวม	๘๑๕	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔๑๔	๖,๓๘๖
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	-	-
เช่า	๒๐๘	๓,๖๘๐
รวม	๕๔๗	๑๐,๐๖๖

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๓๑๘.๐๐	๔๕.๐๐	๐.๐๐	๘๐.๐๐	๔๔๓

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร
รายได้เฉลี่ย ในภาคการเกษตร ๖๒,๘๑๐.๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี รายได้นอกภาคการเกษตร
เฉลี่ย ๓๒,๑๙๒.๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร
หนี้สินและภาวะหนี้สินของเกษตรกรน้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชากรตำบลพรุไทย นับถือศาสนา พุทธ

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณีสารทเดือนสิบ หรือ "วันชิงเปรต" เป็นวัฒนธรรมสำคัญของชาวไทยภาคใต้ จัดขึ้น
ในช่วงแรม ๑-๑๕ ค่ำ เดือนสิบ เพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับและถูกปล่อยตัวจากนรก โดยมี
จุดเด่นที่การ "ยกหมรับ" (สำหรับ) ขนมหวานที่เป็นเอกลักษณ์ ๕ อย่าง เช่น ขนมลดา ขนмпอง ซึ่งแฝงความกตัญญู
และเป็นวันรวมญาติ

วัฒนธรรมและกิจกรรมสำคัญในสารทเดือนสิบ

- วันรับ-ส่งตายาย:
- วันแรม ๑ ค่ำ เดือนสิบ (วันรับตายาย/หมรับเล็ก): เชื่อว่าบรรพบุรุษเดินทางมายังโลกมนุษย์
ลูกหลานจะทำบุญครั้งแรกที่วัด
- วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือนสิบ (วันส่งตายาย/หมรับใหญ่): วันสุดท้ายของการทำบุญ เป็นวันส่งตายาย
กลับเมืองนรก
- การยกหมรับ (การจัดสำหรับ): การบรรจุกาอาหารและขนมพื้นเมืองลงในภาชนะหรือหมรับ เพื่อ
นำไปถวายพระที่วัด แสดงถึงความกตัญญูและการส่งอาหารให้บรรพบุรุษ
- ขนมเดือนสิบ ๕ อย่าง: เป็นสัญลักษณ์หลักที่มีความหมายซ่อนอยู่ เช่น
 - ขนมลดา: แทนเสื้อผ้าแพรพรรณ
 - ขนмпอง: แทนเรือ/แพรพรรณสำหรับการเดินทาง
 - ขนมบ้า/ขนมกง: แทนเครื่องใช้
 - ขนมดีข้า: แทนเงินเบี้ย/เงินใช้สอย
 - ขนมกือ/ขนมเจาะหู: แทนเครื่องประดับ

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
พรุไทย	๑	๑๕	๑	๑๕	๑	๓๒	๑๑	๒๐๕	-	-	-	-

ที่มา : <https://smce.doae.go.th> พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒
เครื่องดืม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	-
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๒

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านตาขุน,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑.วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงบ้านควนทอง	-	๙	พรุไทย	๕๓	นางสาวสุภาพร ไชยนาเคนทร์
๒.วิสาหกิจชุมชนสัจจะออมทรัพย์บ้านบางเนา	๔	๔	พรุไทย	๓๑	ยรรยง อนันตยานุกุล
๓.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผสมปุ๋ย หมู่ที่ ๙ บ้านควนทอง	๒๔	๙	พรุไทย	๒๔	นาย ทวีศักดิ์ หนูสุข
๔.วิสาหกิจชุมชนกองทุนปุ๋ยบ้านเขี้ยวขวาน	๑๗	๘	พรุไทย	๓๑	นาย มาโนช เพชรชู
๕.วิสาหกิจชุมชนพรุไทยอันนี้ปี	๙/๙	๒	พรุไทย	๒๙	นายอินทโชติ สุขชาติ
๖.วิสาหกิจชุมชนพรุไทยวิถี	๔	๙	พรุไทย	๑๓	นาย ภิรมย์ ต้วงเพ็ชร
๗.วิสาหกิจชุมชนปาล์มแปลงใหญ่ตำบลพรุไทย	๑๐๒ /๓	๙	พรุไทย	๓๖	นายสุรสิทธิ์ ฤทธิกุล
๘.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านหาดคั่น	๗๖	๑		๓๕	นายอนันต์ สุขจันทร์
๙.วิสาหกิจชุมชนบ้านท่าขนมไทย	๑๑๗	๖	พรุไทย	๑๓	นางสาว ณิชากัทธ มะลิวัลย์
๑๐.วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่บ้านตาขุน	๒	๑	พรุไทย	๗	นาย นิติธร รอดเจริญ
๑๑.วิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์แม่บ้านบ้านควนทอง	๑๕	๙	พรุไทย	๓๖	นางสาวเสาวนิต สุขสนาน

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าขนมไทย	๕๒	๖	พรุไทย	๑๓	นางสาวณิชากัทธ มะลิวัลย์
๒. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดพรุศรี	๑๒	๕	พรุไทย	๒๔	ด.ญ. นดา สระกบแก้ว
๓.กลุ่มสวบ้านทุ่ง	๔๓	๒	พรุไทย	๑๐	นางสาวรัชณี สุขแสง

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ ตำบลพรุไทย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มเกษตรกรทำสวนตำบลพรุไทย	-	๗	พรุไทย	๗๕	นายวันชัย เพชรรัตน์

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี,พ.ศ.๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลพรุไทยมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลพรุไทย อำเภอบ้านตาขุน

ตำบล	ศพก.	ศพก.เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศสสัตว์	ปฏิรูป	
พรุไทย	๐	๒	๑	๑	๑				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน พ.ศ.๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลพรุไทยมีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๑ คน

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลพรุไทย อำเภอบ้านตาขุน

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
พรุไทย				๒		๙			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน พ.ศ.๒๕๖๙

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบลพรุไทยมีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในตำบลพรุไทยมีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลพรุไทย อำเภอบ้านตาขุน

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
พรุไทย	๑	นายพงษ์ศักดิ์ จันทรัตน์	๑๒ ม.๓ ตำบลพรุไทย	การเลี้ยงชันโรง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	วิสาหกิจชุมชนพรุไทยฮันนี่ปี	ศูนย์เรียนรู้การผลิตน้ำผึ้ง โพรง	๒	พรุไทย
๒	วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงบ้านควนทอง	ศูนย์เรียนรู้ด้านสมุนไพร	๙	พรุไทย
๔	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านบ้านท่าขนมไทย	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร	๖	พรุไทย

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน พ.ศ.๒๕๖๙

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๖ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	พรุไทย	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน	ปาล์มน้ำมัน	๓๒	๓๓๓.๒๕
๒	พรุไทย	แปลงใหญ่สมุนไพร	สมุนไพร	๔๗	๓๗๓.๕๐
๓	พรุไทย	แปลงใหญ่ทุเรียน	ทุเรียน	๕๐	๕๒๔.๕๐
๔	พรุไทย	แปลงใหญ่ผึ้งโพรง	ผึ้งโพรง	๓๓	๓๘๙.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน พ.ศ.๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลพรุไทย

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[/] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

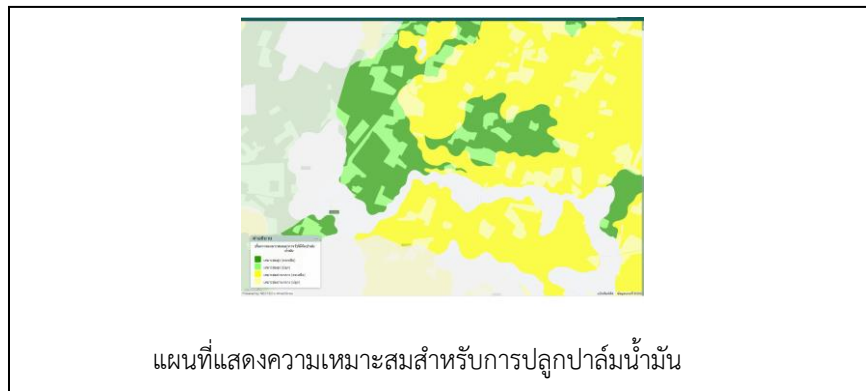
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลพรุไทยมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด จำนวน ๑๒,๔๘๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓,๑๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓,๓๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๘๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ๑๒.๑..... และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน๐..... คิดเป็นร้อยละ๐.....

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลพรุไทย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๑๘,๔๘๐.๓๒ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ตำบลพรุไทย	๓,๑๓๗	๓,๓๘๓	๕,๙๖๗	๐	๑๒,๔๘๗

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

ภาพที่ ๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลพรุไทย

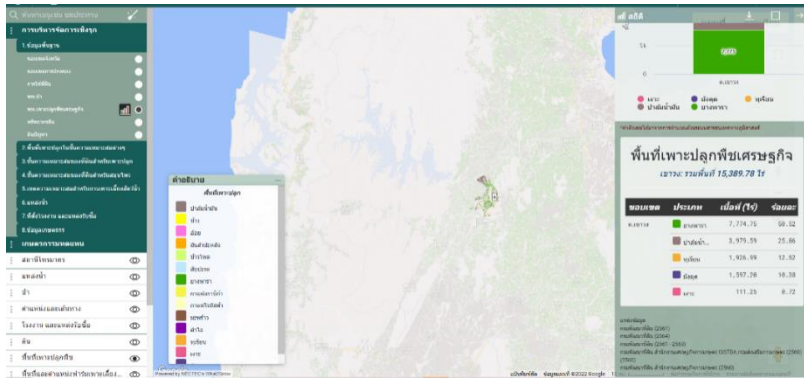
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ตำบลพรุไทย	๒๘๙	๓๘๓๐.๙๓	๓๕๒๐	๙๕๐๐	๒๗๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘

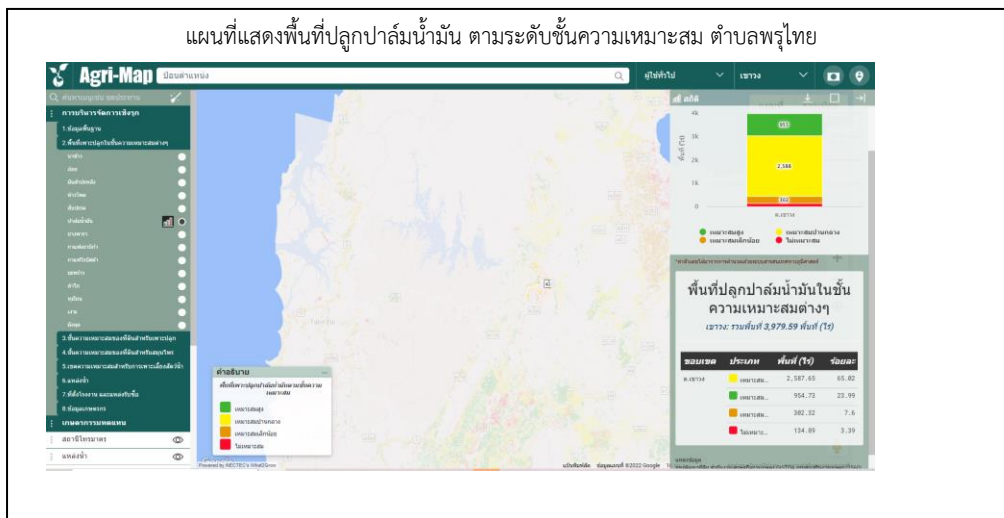
ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลพรุไทย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลพรุไทย

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๓,๙๗๙.๕๙ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ตำบลพรุไทย	๓,๑๓๗	๓,๓๖๘	๕,๙๖๗	๐	๑๒,๔๘๗

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลพรุไทย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

การผลิตด้านการเกษตร จำพวกยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผลและพืชผัก เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหลัก แต่การใช้ปุ๋ยเคมีติดต่อกันนานๆ ก่อให้เกิดผลเสียต่อดิน ทำให้กายภาพของดินเสื่อมโทรม ประกอบกับปุ๋ยเคมีราคาแพงขึ้นส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่สูงแต่รายได้เท่าเดิม เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพกันมากขึ้นเพื่อลดต้นทุนการผลิตลง

ระบบการให้น้ำ ส่วนใหญ่จะให้น้ำในสวนไม้ผลซึ่งจะเป็นระบบสปริงเกอร์ ส่วนการป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีการใช้สารเคมี และการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัด

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลพรุไทย มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปาล์มน้ำมัน					←	→						

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลเขาวง
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมันปี ๒๕๖๘ ตำบลพรุไทย

รายการ	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕	ปีที่ ๖	ปีที่ ๗
๑.ค่าปรับพื้นที่	๓,๐๐๐	-	-	-	-	-	-
๒.ค่าจ้างปลูก	๖๖๐	-	-	-	-	-	-
๓.ค่าพันธุ์ปาล์ม	๓,๓๐๐	-	-	-	-	-	-
๔. ค่าปุ๋ยคอก	๑๓๒	๒๖๔	๓๙๖	๓๙๖	๓๙๖	๓๙๖	๓๙๖
๕.ค่าปุ๋ยเคมี	๕๕๐	๑,๘๘๑	๒,๗๗๓	๒,๗๗๓	๒,๗๗๓	๒,๗๗๓	๒,๗๗๓
๖.ค่าจ้างใส่ปุ๋ย	๒๐๐	๒๐๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐
๗.ค่ากำจัดวัชพืช	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐
๘.ค่าตัดแต่งทางใบ	-	-	๑๑๐	๑๑๐	๑๑๐	๒๒๐	๒๒๐
๙.ค่าเก็บเกี่ยว	-	-	-	๔๕๐	๗๕๐	๙๐๐	๑,๒๐๐
๑๐.ค่าขนส่ง	-	-	-	๓๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๘๐๐
๑๑.อื่น ๆ	๒๐๐	-	-	-	-	-	-
รวมจ่าย	๘,๒๙๒	๒,๕๙๕	๓,๗๗๙	๔,๕๒๙	๔,๙๒๙	๕,๓๘๙	๕,๘๘๙
รวมรับ	-	-	-	๗,๗๕๐	๑๒,๒๕๐	๑๔,๕๐๐	๑๙,๐๐๐
กำไร	-	-	-	๓,๒๒๑	๗,๓๒๑	๙,๑๑๑	๑๓,๑๑๑
ผลผลิต(กก.)	-	-	-	๑,๕๐๐	๒,๕๐๐	๓,๐๐๐	๔,๐๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๘)

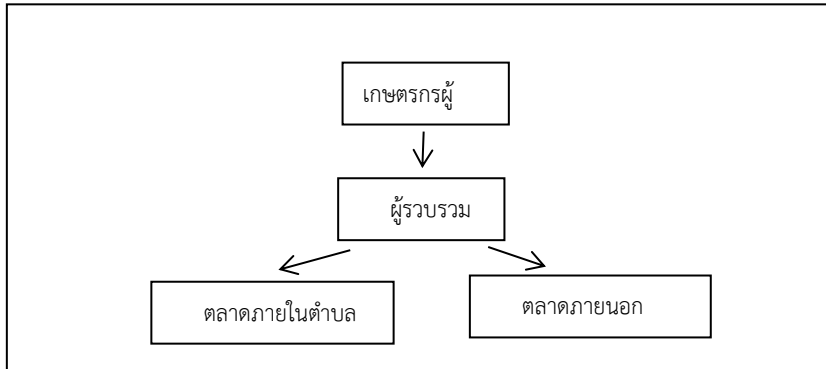
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

โดยทั่วไปเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันตำบลพรุไทย ขายผลผลิตให้กับแหล่งรับซื้อลานเทในอำเภอบ้านตาขุน โดยมีลานเทในพื้นที่ตำบลพรุไทย จำนวน ๒ ลาน

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

มีการจำหน่ายสินค้าให้แก่พ่อค้าคนกลางไม่มีการรวมกลุ่มกันเพื่อขายสินค้าหรือเพื่อต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง ซึ่งไม่สามารถกำหนดราคาได้เอง เช่นถ้าเป็นผลไม้ก็จะขายตามล้ง ถ้าเป็นปาล์มน้ำมันก็จะขายให้กับลานเท

แสดงเส้นทางวิถีตลาด

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิถีตลาด ตำบลพรุไทย

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอบ้านตาขุน มีลานรับซื้อปาล์มน้ำมัน ตำบลพรุไทย ๒ ลาน

- อยู่ในหมู่ที่ ๒ จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๗ จำนวน ๑ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๑ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๑	พรุไทย	ไม่ยืนต้น	การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
แปลงใหญ่	๑	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลพรุไทย
วิสาหกิจชุมชน	๑	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลพรุไทย

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าปาล์มน้ำมัน อำเภอบ้านตาขุน

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในที่ราบเชิงเขาและใกล้แหล่งน้ำธรรมชาติ	มีลานที่ตั้งอยู่ตามถนนสายหลัก (ทางหลวง ๔๐๑) เชื่อมต่อไปยังพนมและคีรีรัฐนิคม	ส่งผลผลิตไปยังโรงงานสกัดขนาดใหญ่ในอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง
	ปัญหา Pain point	ปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนกับเขตป่า และการชะล้างพังทลายของหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน	เส้นทางขนส่งในซอยย่อยเข้าถึงสวนปาล์มลำบากในช่วงฤดูฝน	ไม่มีโรงงานแปรรูปขนาดใหญ่ในอำเภอเอง ทำให้ต้องพึ่งพารถขนส่งระยะไกล
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Smart Mapping: ใช้โดรนและดาวเทียมแยกแยะขอบเขตที่ดินและวิเคราะห์ความสมบูรณ์ของพืช	Route Optimization: ระบบคำนวณเส้นทางขนส่งเพื่อลดระยะทางและประหยัดน้ำมัน	Logistics Dashboard: เชื่อมโยงข้อมูลกำลังการผลิตของโรงงานรอบนอกเพื่อแผนการส่ง
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรเริ่มหันมาทำสวนปาล์มคุณภาพเพื่อรองรับมาตรฐานความยั่งยืน	เจ้าของลานเทในพื้นที่เป็นผู้รวบรวมรายใหญ่	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเริ่มสนใจการแปรรูปผลพลอยได้ (เช่น กะลาปาล์ม)
	ปัญหา Pain point	ขาดแคลนแรงงานในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว เพราะคนหันไปทำงานบริการ/ท่องเที่ยว	การสื่อสารราคาซื้อขายรายวันยังไม่ทั่วถึงและมีความผันผวนสูง	ขาดองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากของเสีย
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Labor Matching App: แพลตฟอร์มจ้างงานแรงงานเกษตรกรฝีมือดีแบบหมุนเวียนกลุ่มแปลงรวม	Line OA / Push Notification: ระบบแจ้งเตือนราคาหลายปาล์มและเกรดคุณภาพแบบ Real-time	E-Learning Platform: อบรมออนไลน์ด้านการแปรรูป Bio-Circular-Green (BCG)

	<p>ปัญหา Pain point</p>	<p>ปัญหา "ปาล์มร่วง" และ การใช้สารเคมีที่อาจปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำ (เขื่อน)</p>	<p>กระบวนการคัดกรองที่ ลานเทใช้คนเป็นหลัก ทำให้เกิดความล่าช้าและ คลาดเคลื่อน</p>	<p>สินค้าขาดอัตลักษณ์ "ปาล์มบ้านตาขุน" ที่เชื่อมโยงกับการอนุรักษ์</p>
	<p>แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา</p>	<p>IoT Sensors: ตรวจสอบวัด การไหลเวียนของสารเคมี และธาตุอาหารเพื่อลดการใช้เกินจำเป็น</p>	<p>AI Image Processing: ใช้กล้องตรวจจับ เปอร์เซ็นต์ความสุกของ หลายปาล์มบน รถบรรทุก</p>	<p>QR Code Traceability: ระบบสแกนเพื่อดู ที่มาว่าปาล์มนี้ปลูก อย่างไร ยั่งยืน ไม่บุกรุก ป่าเขาสก</p>

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าทางการค้า

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[/] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

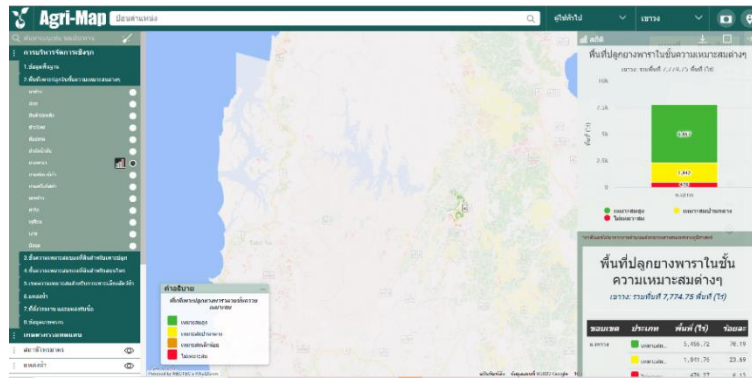
ตำบลพรุไทย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ทั้งหมด จำนวน ๗,๗๗๔.๗๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕,๔๕๖.๗๒ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑,๘๔๑.๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) ไม่มี และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔๗๖.๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๓

ตารางที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา ตำบลพรุไทย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	
ตำบลพรุไทย					

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา

ภาพที่ ๑๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา ตำบลพรุไทย
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

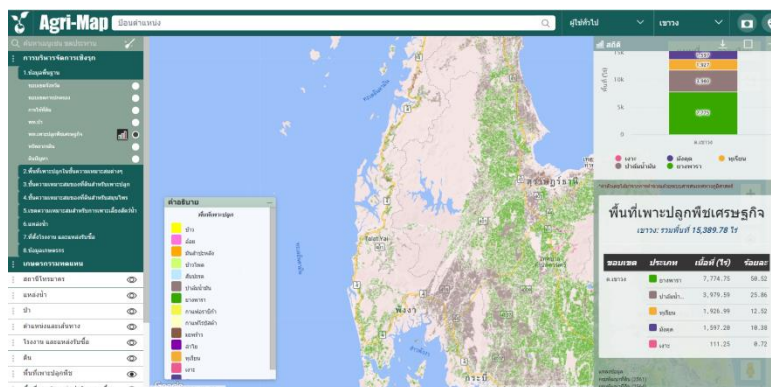
(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

ตารางที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)
๑	พรุไทย	๓๒๕๖

ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ.๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา

ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลพรุไทย
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

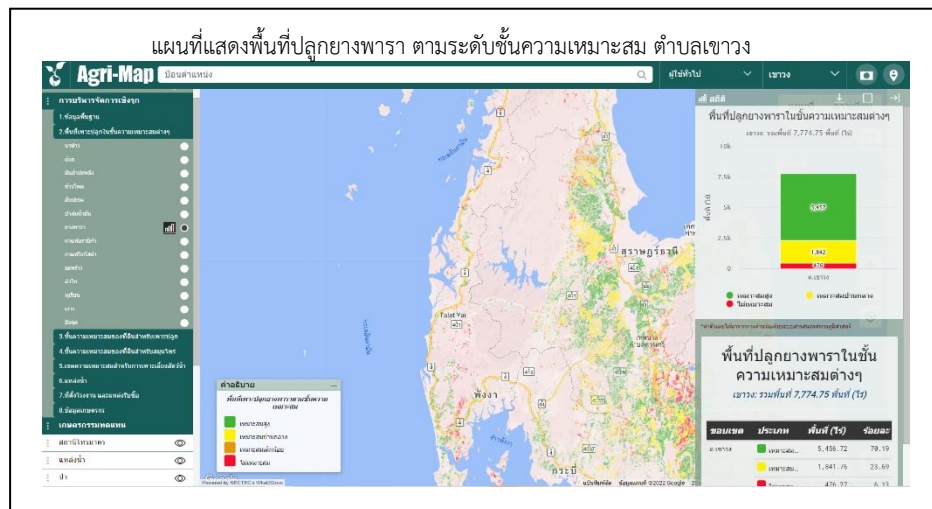
(๓) พื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลเขาวง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ทั้งหมด จำนวน ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ไร่ คิดเป็นร้อยละ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ไร่ คิดเป็นร้อยละ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) ไม่มี และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน คิดเป็นร้อยละ

ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลพรุไทย

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก..... (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ตำบลพรุไทย			-		

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลพรุไทย

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

การผลิตด้านการเกษตร จำพวกยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผลและพืชผัก เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหลัก แต่การใช้ปุ๋ยเคมีติดต่อกันนานๆ ก่อให้เกิดผลเสียต่อดิน ทำให้กายภาพของดินเสื่อมโทรม ประกอบกับปุ๋ยเคมีราคาแพงขึ้นส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่สูงแต่รายได้เท่าเดิม เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพกันมากขึ้นเพื่อลดต้นทุนการผลิตลง

ระบบการให้น้ำ ส่วนใหญ่จะให้น้ำในสวนไม้ผลซึ่งจะเป็นระบบสปริงเกอร์ ส่วนการป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีการใช้สารเคมี และการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัด

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา												

สัญลักษณ์ \longleftrightarrow ช่วงฤดูปลูก \triangle ปลูกสูงสุด
 \longleftrightarrow ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ∇ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ตำบลพรุไทย
 (ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตำบลเขาวง มีต้นทุนการผลิตยางพารา โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน...-... เป็นเงิน ...-.....บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๕,๔๒๘.๙๔ บาท

ตารางที่ ๓๙ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ตำบลพรุไทย

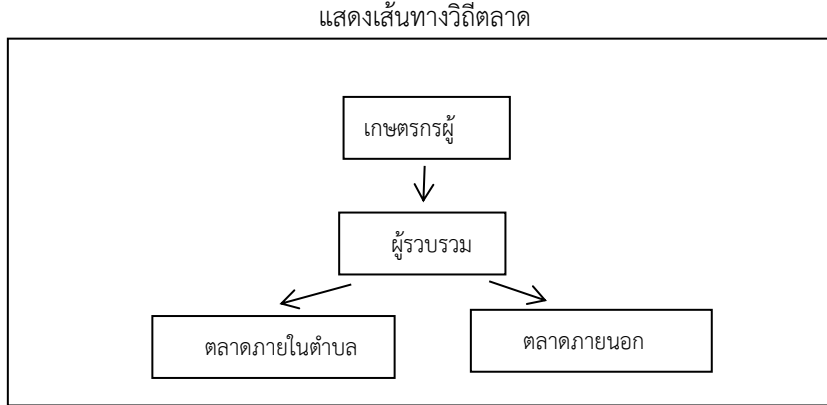
รายการ	จำนวนเงิน
๑. ต้นทุนผันแปร	๔,๖๑๕.๒๘
๑.๑ ค่าแรงงาน	๓,๕๑๔.๙๙
ดูแลรักษาและอื่น ๆ	๒๙๖.๓๑
ค่าแรงงานกรี๊ด	๓,๖๒๐.๑๒
๑.๒ ค่าวัสดุ	๕๖๙.๙๖
ค่าปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช วัชพืชและอื่น ๆ	๓๘๖.๗๘
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	๑๘๓.๑๘
๑.๓ ค่าดอกเบี้ยเงินลงทุนและค่าเสียโอกาส	๒๑๐.๓๓
๑.๔ อื่น ๆ	๓๒๐.๐๐
๒. ต้นทุนคงที่	๑,๓๗๗.๖๖
ค่าเช่าที่ดินและค่าใช้จ่ายที่ดิน	๓๕๐.๐๐
ค่าเสื่อมอุปกรณ์การเกษตร	๓๖.๗๐
ต้นทุนก่อนให้ผลผลิตต่อไป	๙๙๐.๙๖
๓. ต้นทุนรวมต่อไร่	๕,๙๙๒.๙๔
๔. ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๒๒.๑๓
๕. ผลผลิตต่อไร่	๒๔๑

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

โดยทั่วไปเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราตำบลพรุไทย ขายผลผลิตให้กับแหล่งรับซื้อยางพาราในอำเภอบ้านตาขุน โดยมีโรงรับซื้อในพื้นที่ ตำบลพรุไทย ๓ แห่ง

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๑๕ แสดงวิถีตลาด ตำบลพรุไทย
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอบ้านตาขุน มีโรงรับซื้อยางพาราในพื้นที่ ตำบลพรุไทย ๓

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๑ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๑ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๔๐ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๒	พรุไทย	ยางพารา	การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๔๑ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
กลุ่มสหกรณ์	๑	กลุ่มสหกรณ์พรุไทย

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๔๒ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ยางพารา

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ปลูกยางกระจายตัวในที่ราบเชิงเขาและพื้นที่ใกล้แหล่งน้ำ	มีจุดรับซื้อน้ำยางสดและสหกรณ์กองทุนสวนยางในชุมชน	ส่งต่อไปยังโรงงานแปรรูปยางแท่ง/ยางแผ่นรมควันในอำเภอใกล้เคียง
	ปัญหา Pain point	ความลาดชันของพื้นที่ทำให้ยากต่อการขนย้ายน้ำยาง และความเสียดินโคลนถล่ม	ระยะทางจากสวนที่อยู่ลึกไปยังจุดรับซื้อทำให้น้ำยางเริ่มสูญเสียสภาพ (Pre-coagulation)	ข้อจำกัดด้านผังเมืองและสิ่งแวดล้อมในการตั้งโรงงานแปรรูปขนาดใหญ่ในพื้นที่ท่องเที่ยว
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Terrain Mapping: ใช้โดรนสำรวจพื้นที่เพื่อวางแผนระบบทางระบายน้ำและเส้นทางขนส่งในสวน	Smart Logistics: แอปฯ คำนวณเส้นทางและเวลาที่สั้นที่สุดในการส่งน้ำยางไปยังจุดรับซื้อ	Environmental Monitoring: ระบบเซนเซอร์ตรวจจับกลิ่นและมลพิษสำหรับโรงงานแปรรูปเบื้องต้น
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย และมีการใช้แรงงานต่างด้าวในการกรีดยาง	กลุ่มสหกรณ์และพ่อค้าท้องถิ่นเป็นผู้รวบรวม	ผู้ซื้อยางแผ่นและยางก้อนถ้วยเพื่อส่งโรงงาน
	ปัญหา Pain point	แรงงานกรีดยางขาดทักษะ (กรีดยางหยาบ) ทำให้หน้ายางเสียหายและอายุต้นยางสั้นลง	การชั่งน้ำหนักและวัดค่า DRC (เนื้อยางแห้ง) มักเป็นประเด็นความขัดแย้ง	เกษตรกรขาดข้อมูลราคาล่วงหน้า ทำให้เสียเปรียบในการต่อรอง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	E-Learning App: คลิปสอนการกรีดยางที่ถูกต้องและการดูแลหน้ายางผ่านสมาร์ตโฟน	Digital DRC Meter: เครื่องมือวัดค่าเนื้อยางที่เชื่อมต่อแอปฯ เพื่อบันทึกข้อมูลแบบโปร่งใส	Market Info Service: ระบบแจ้งเตือนราคาขาล่วงหน้าและบทวิเคราะห์ตลาดรายวัน
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ผลผลิตหลักคือน้ำยางสดและยางก้อนถ้วย	การทำยางแผ่นรมควัน (RSS) โดยสหกรณ์	สินค้าส่วนใหญ่ถูกส่งออกในรูปแบบวัตถุดิบต้นน้ำ
	ปัญหา Pain point	คุณภาพน้ำยางไม่สม่ำเสมอจากการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางเกินขนาด	กระบวนการผลิตยางแผ่นยังมีความชื้นไม่คงที่และมีสิ่งปนเปื้อน	ขาดการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value-added) เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปในพื้นที่

	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Soil & Tree Sensor: เซนเซอร์ ตรวจสอบสภาพต้นยาง เพื่อแนะนำการใส่ปุ๋ย แทนการใช้สารเร่ง	Smart Smoked House: ระบบควบคุม อุณหภูมิและความชื้นใน โรงรมยางด้วย IoT	Product QR Code: ระบบ ตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ว่าเป็นยางจาก แหล่งปลูกที่ยั่งยืน
--	-----------------------------------	--	---	--

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๔๓ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ปาล์มน้ำมัน)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามมาตรฐาน RSPO
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์การสร้างมูลค่าเพิ่ม
๓. แนวทางการพัฒนา	อยู่ภายใต้แนวทางการพัฒนาของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันทั่วโลกให้ความสำคัญกับความยั่งยืนและการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐาน RSPO จึงกลายเป็นกุญแจสำคัญในการส่งออกและเพิ่มมูลค่าสินค้า อย่างไรก็ตาม เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนด การจัดการพื้นที่ และการจดบันทึกข้อมูล เพื่อให้ผ่านการรับรอง โครงการนี้จึงจัดขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมและผลักดันให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐานสากล
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน RSPO เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรได้รับรองมาตรฐาน RSPO ๘๐%
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลเขาวง
๘. กิจกรรมหลัก	อบรมเกษตรกรการผลิตปาล์มน้ำมันตามมาตรฐาน RSPO
๙. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานเอกชน/สง.กษอ.
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ม.ค.-ธ.ค.๖๙
๑๑. งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐ บาท หน่วยงานเอกชน
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับรองมาตรฐาน RSPO
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและเกณฑ์กำหนดของมาตรฐาน RSPO เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการจัดการในสวนปาล์ม ยกกระดับกลุ่มเกษตรกรให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน RSPO ยกกระดับราคาผลผลิต และส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสังคม

ตารางที่ ๔๔ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) (ยางพารา)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์การสร้างมูลค่าเพิ่ม
๓. แนวทางการพัฒนา	อยู่ภายใต้แนวทางการพัฒนาของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเกษตรกรชาวสวนยางประสบปัญหาความผันผวนของราคายางพารา ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากการใช้ปุ๋ยเคมี และการขาดแคลนแรงงานกรีดยาง รวมถึงการขายยางในรูปของวัตถุดิบดิบ (เช่น ยางก้อนถ้วย) ทำให้ได้ราคาต่ำ และถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง จึงจำเป็นต้องมีโครงการที่มุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต การลดต้นทุน และการแปรรูปเบื้องต้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้กับยางพาราในพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	ส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีและปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินพัฒนาทักษะการแปรรูปยางพาราให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น (เช่น ยางแผ่นรมควันเกรดพรีเมียม หรือน้ำยางสดคุณภาพดี)
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตได้ ๑๐%
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มแปลงใหญ่ยางพารา
๘. กิจกรรมหลัก	อบรมเกษตรกรเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	กยท./สนง.กษอ.
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ม.ค.-ธ.ค.๖๙
๑๑. งบประมาณ	๑๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตยางพารา
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตยางพาราลงได้ เกิดกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งและมีอำนาจต่อรองในการขายผลผลิต

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๔๕ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริม การผลิตปาล์ม น้ำมันตาม มาตรฐาน RSPO	ปาล์มน้ำมันตาม มาตรฐาน RSPO	อบรมเกษตรกร	สวนได้รับปาล์ม น้ำมันตามมาตรฐาน RSPO	เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้น	-	เอกชน/ สนง.กษอ.	๒๕๖๘
โครงการส่งเสริม การการใช้ปุ๋ยตาม ค่าวิเคราะห์ดิน	ยางพารา	อบรมเกษตรกร/ตรวจ วิเคราะห์ดิน/การผสม ปุ๋ย	มีการผสมปุ๋ยใช้เอง/ มีการใส่ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน	เกษตรกรมีการลด ต้นทุน รายได้เพิ่มขึ้น	ราคาตลาดตกต่ำ	เอกชน/ สนง.กษอ.	๒๕๖๘

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (ม.ป.ป.). ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและลักษณะการประกอบอาชีพ. สืบค้นจาก <https://aiu.doae.go.th/>
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (ม.ป.ป.). ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน. สืบค้นจาก <https://smce.doae.go.th/>
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (ม.ป.ป.). ระบบสารสนเทศอาสาสมัครเกษตรกร. สืบค้นจาก <https://asa-center.doae.go.th/>
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (ม.ป.ป.). ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.). สืบค้นจาก <https://alc.doae.go.th/>
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (ม.ป.ป.). ข้อมูลเกษตรกรแปลงใหญ่. สืบค้นจาก <https://co-farm.doae.go.th/>
- กรมอุตุวิทยา(ม.ป.ป.). ข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี. สืบค้นจาก <https://www.tmd.go.th/climate/summaryyearly>.
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (ม.ป.ป.). ฐานข้อมูลสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI). สืบค้นจาก <https://www.ipthailand.go.th/th/gi-๐๑๑.html>
- ที่ว่าการอำเภอบ้านตาขุน (๒๕๖๙). ข้อมูลสภาพทั่วไป อาณาเขต และการปกครองในพื้นที่. [อัดสำเนา]. ฝ่ายทะเบียนราษฎร. ๒๕๖๘. ข้อมูลประชากร อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (อัดสำเนา)
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (ม.ป.ป.). Agri-Map Online: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก. สืบค้นจาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
- สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน (๒๕๖๘). ข้อมูลสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และข้อมูลองค์กรเกษตรกรในพื้นที่. [อัดสำเนา].
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบ้านตาขุน (๒๕๖๘). ข้อมูลด้านปศุสัตว์. [อัดสำเนา].
- สำนักงานประมงอำเภอบ้านตาขุน (๒๕๖๘). ข้อมูลการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ. [อัดสำเนา].
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านตาขุน (๒๕๖๘). รายงานสินค้าข้อมูล OTOP. [อัดสำเนา].
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๒๕๖๘). ข้อมูลกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์. [อัดสำเนา].